

Analyse Beleid Amsterdam

Groenvisie 2020-2050 [2020]

H1: Groen belangrijk voor het Amsterdamse stadsleven vanwege: gezondheid, natuur, klimaatadaptatie en sociaal welzijn.

H2: Sterke stedelijke groenstructuur 2050 realiseren door te werken met vier groene principes. Deze vormen de basis bij het toevoegen, verbeteren, beheren of ontwerpen van groene ruimte.

- ❖ *Principe 1: We zorgen voor genoeg gevarieerd groen voor iedereen.*
  - groen, tenzij
  - stedelijke groennorm voor nieuw en/of beter groen in de bestaande stad
  - We vergroten de toegankelijkheid van bestaand groen door meer delen openbaar te maken, hekken vaker open te zetten en meer recreatieve functies een plek te geven
  - > openbaar maken tuin bij Ketelhuisgebouw

- ❖ *Principe 2: We zorgen voor groen dat bijdraagt aan verschillende opgaven >*
  - kiezen voor een inrichting en beheer waarmee zo veel mogelijk waarden van het groen worden behouden, toegevoegd of versterkt.
  - groen voor regenbestendigheid (vasthouden van water) en koesteren van aanwezig water bij hitte/droogte
  - natuur die uitnodigt tot activiteit, spelen en ontdekken (bv natuurspeeltuin/moestuin)
  - bomen planten inclusief goede groeiplaatsen
  - bij het planten van bomen en struiken prioriteit geven aan de minder groene delen van de openbare ruimte
  - planten en bomen ter verstillings / geluidsdemping

- ❖ *Principe 3: De stad wordt natuurinclusief aangelegd en beheerd >* Amsterdam wordt nog aantrekkelijker voor diverse (wilde) planten en dieren; biodiversiteit vergroten; inrichting en beheer zo ecologisch mogelijk.
  - Bij het opnieuw inrichten van de openbare ruimte kiezen we voor natuurinclusieve oevers, kades, bermen, parken, bos- en bosplantsoenen, graslanden, plantsoenen, straten en pleinen. > diervoorzieningen in groen en op/aan gracht
  - ecologische gebieden verbinden voor een grotere biodiversiteit
  - natuurinclusieve inrichting vd openbare ruimte
  - ecologisch beheer (voor hogere soortenrijkdom) als norm
  - minimaal 25% van recreatieve gazons bestaan uit bloeiende planten en worden dus in twee delen gemaaid
  - Losloopgebieden voor honden leggen we aan op plekken waar het past. We zorgen dat ecologisch waardevolle gebieden er niet door worden verstoord.

- ❖ *Principe 4: Aan groen werken we samen met bewoners, ondernemers,* woningbouwcorporaties, kennisinstellingen en andere organisaties in de stad en regio aan het versterken van de stedelijke groene structuur en de groene elementen in wijken en buurten.

We moedigen bewoners, bedrijven en organisaties aan hun eigen buitenruimte, zoals binnentuinen en daken, groener te maken en te beheren.

Natuureducatie > Bewustwording over de rol van planten/biodiversiteit in ons leven.

- bevorderen van het telen van voedsel in de stad

- gemeente geeft duidelijke kaders mee voor aanleg en beheer vd openbare ruimte

- ❖ *Groene elementen*: biodiversiteit en plaagonderdrukking, wind- en geluiddemping, klimaat reguleren, voedselproductie, CO2 vastleggen, sociaal, emotioneel, gezondheid, economisch (werkgelegenheid), recreatie, bodemvruchtbaarheid, educatie.

H3: De principes worden gekoppeld aan de ambities voor 2050. Robuuste groenstructuur die de stad verbindt met het omliggende landschap. Per principe wordt aangegeven wat hiervoor nodig is. Zie bullets onder principes.

H4: Geeft inzicht in wat er nog meer nodig is om die ambitie waar te maken.

Groen, tenzij:

In gebieden waar genoeg groen is, voegt meer groen niet vanzelfsprekend kwaliteit toe.

Daar is het belangrijk om ons te richten op het verhogen van de natuurwaarde, de gebruiksmogelijkheden of de ruimtelijke kwaliteit.

Groen en water:

Waterstructuren worden gezien als inherent aan groenstructuren. Zie Watervisie Amsterdam 2040.

Groene gebouwen en kavels:

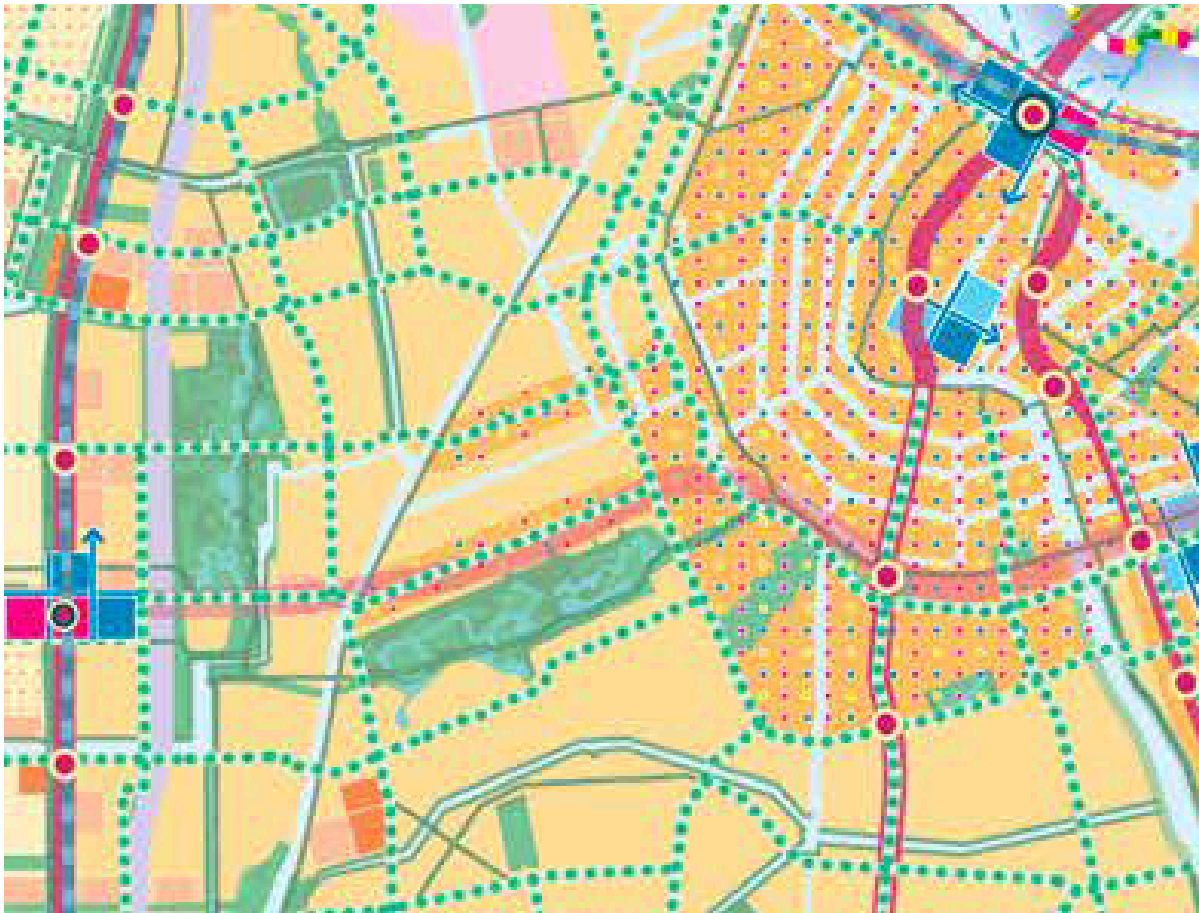
Daken en gevels zijn in de stad ruimtes die voor groen zouden moeten worden benut.

Buurtgroen:

- We zorgen dat meer bomen worden geplant, en dat postzegelparkjes, losse plantvakken, natuurvriendelijke oevers, wadi's en moestuinen worden aangelegd in de buurt.
- In buurten is aandacht voor verschillende gebruikswaarden van groen (eetbaar groen, speelgroen, bloemen, vaste planten of bomen), welke invullingen worden gekozen in overleg met bewoners en bedrijven.
- Voor het groen dat (mede)beheerd wordt door bewoners maken we goede afspraken over de manier waarop dat gebeurt.

Beleid en kaders: De Groenvisie wordt vertaald naar de praktijk van stadsdelen, gebieden en buurten. We maken per stadsdeel een kaart met daarop de kansen voor groen. Projecten die veel kunnen bijdragen aan de ambities van de Groenvisie worden eerder uitgevoerd.

Omgevingsvisie Amsterdam 2050 - een menselijke metropool [2021]

WG-terrein in de Visiekaart Amsterdam 2050 aangemerkt als gemengd gebied (wonen+werken).aan water en aan het hoofdnetwerk van stadsstraten en stadslanen.

Vijf strategieën (met voor het WG-terrein relevante hoofdpunten):

1. Meerkernige ontwikkeling > Van uitrol centrumgebied naar een meerkernige en meer diverse verstedelijking
2. Groeien binnen grenzen > Verdichting door complete en duurzame wijkontwikkeling
  - verduurzamen bestaande buurten en woningen
  - behoud van productieve bedrijvigheid in Amsterdam
  - ruimte voor schone energie en duurzame initiatieven
3. Duurzaam en gezond bewegen > Heel Amsterdam een ov-, wandel- en fietsstad
  - een openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeting en bewegen
  - meer ruimte voor fietsers en voetgangers; auto's zijn te gast
4. Rigoureuus vergroenen > Een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving voor mens en dier
  - openbare ruimte zo groen mogelijk inrichten
  - groene routes en ecologische verbindingen
  - investeren in het landschap: natuurontwikkeling, kringlooplandbouw, en ruimte voor sporten en bewegen.
5. Samen stadmaken > Richting geven op hoofdlijnen en ruimte bieden aan initiatief
  - gelijkwaardige (digitale) informatiepositie bij planvorming

- buurtbatenovereenkomsten en buurtomgevingsvisies
- grotere rol Amsterdammers bij beheer en ontwikkeling

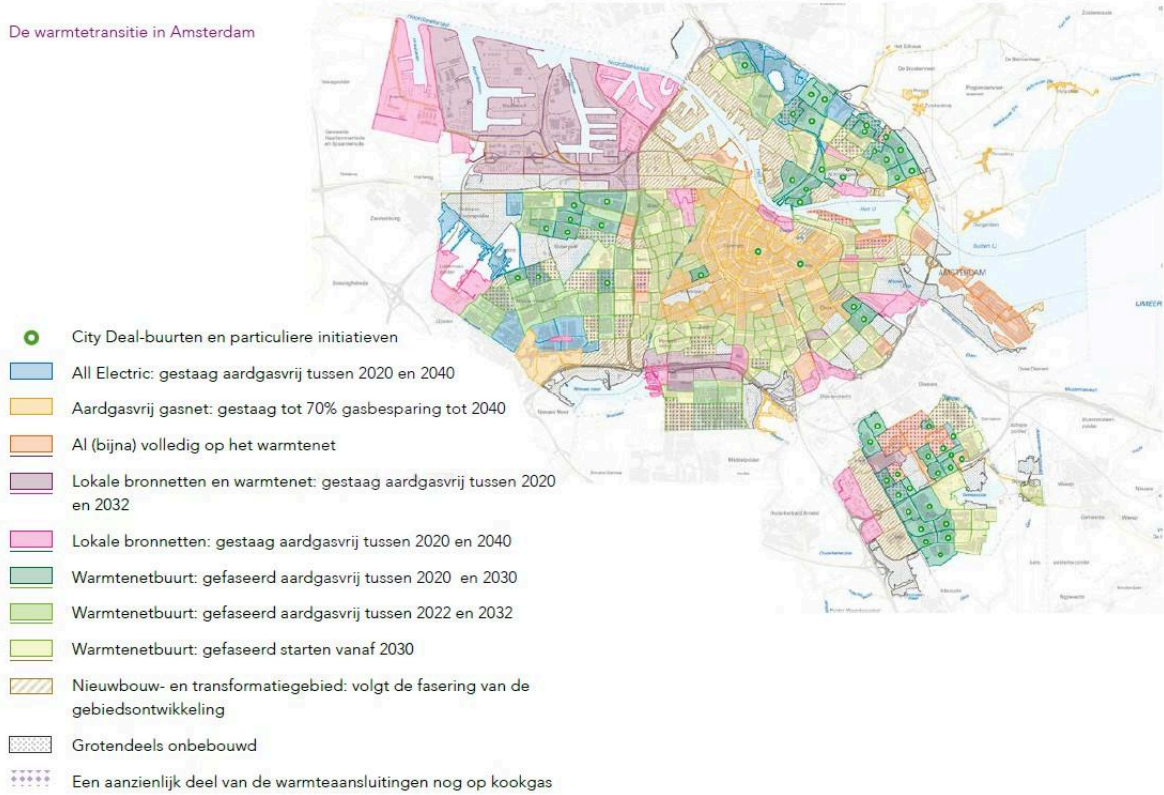
West

In West is behoefte aan meer groen. Plek daarvoor kan gevonden worden door het beter inrichten en openbaarder maken van bestaand groen in het stadsdeel. [...] Autoluwere inrichting van straten en pleinen wordt gekoppeld aan vergroening, waarbij een grote rol is weggelegd voor zelfbeheer.

Zes ambities

- Inclusieve stad > kansengelijkheid, maatschappelijke voorzieningen, wonen
- Duurzame stad > klimaatneutraal, duurzaam energiesysteem, klimaatbestendig (wateroverlast, overstromingen, hitte en droogte), circulaire economie (voedsel en organische reststromen, consumptiegoederen, gebouwde omgeving, branches), circulaire gebiedsontwikkeling
- Vitale stad > economie
- Gezonde stad > gezondheid algemeen (mentale gezondheid, beweegvriendelijke stad, ea), voedsel en stadslandbouw, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geluid
- Leefbare stad > openbare ruimte (zie Visie Openbare Ruimte 2025, Standaard voor het Amsterdamse Straatbeeld, Beleidskader Verlichting, ea; meervoudig en efficiënt ruimtegebruik, vergroenen, ea), water (zie Watervisie Amsterdam 2040 (2016), Welstand op het water (2018), ea), groen
- Compacte stad > ruimtelijke kwaliteit (zie welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam' (2016, herzien 2019) en in 'Waarderingskaarten architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit'), cultuurhistorie en archeologie, hoogbouw, bouwdynamiek, daken (klimaat, biodiversiteit, energie, sociaal, ea), ondergrond (duurzaam beheerde stadsbodem)

De warmtetransitie in Amsterdam

WG-terrein aangemerkt als 'Warmtenetbuurt: gefaseerd aardgasvrij tussen 2020 en 2030' en als 'City Deal buurten en particuliere initiatieven'

Visie Openbare Ruimte 2025

Hoofdpunten:

- Prioriteit voor verblijfsfuncties, voetgangers en fietsers.
- Weinig statische functies, veel flexibel gebruik.
- Mooi en goed onderhouden.
- Groen en uitnodigend tot bewegen.
- Duurzaam en klimaatbestendig.
- Meer openbaar toegankelijk.
- Duidelijk onderscheid tussen levendigheid en rust.
- Eén ontwerpstandaard: de zogenaamde Puccinimethode.
- Ontwerp in samenhang met de ondergrond.
- Ontwerp en beheer gaat samen en democratisch.

Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam [2011; formeel vervangen door de Omgevingsvisie 2050]

Groen en Water (9, p. 133-146):

- Stad in het groen, stad aan het water: Groen en water zijn cruciale dragers van de stedelijke kwaliteit. Hoofdgroenstructuur en waterstructuur moeten worden versterkt.
- Biodiversiteit en ecologische verbindingen: Maak aaneengesloten groene zones en laat beplanting aansluiten op bestaande 'scheggen' om verspreiding van soorten te bevorderen.
- Waterveiligheid en stedelijke wateropgave: Combineer waterberging, infiltratie en open water met recreatieve kwaliteit; voorkom verharding waar dit niet strikt nodig is.

Klimaatbestendige metropool (9.9, p. 144):

- Robuust tegen extremer weer: Stimuleer groene daken (om regenwater tijdelijk te bufferen en het microklimaat te verbeteren), waterdoorlatende verharding en schaduwrijke verblijfsplekken om hittestress en piekbuien op te vangen.
- Waterbestendigheid: Om de stad waterbestendig te blijven ontwikkelen, moeten we zoeken naar een slimmere inrichting van die openbare ruimte om extremere neerslag tijdelijk op te vangen. Daarbij kunnen waterelementen het gebruik van de openbare ruimte prettiger maken, zoals waterfonteintjes, een waterspeelplaats of een zwemwaterlocatie.

Duurzame energie en circulariteit (10, p. 147-150):

- Transitiepaden naar post-fossiel: Zonne-energie op daken, aansluiting op (of uitbreiding van) het stedelijke warmtenet en ruimte voor lokale opslag/uitwisseling van energie.
- Sluitend warmtenet: De visie voorziet in een 'warmtering' rond de stad; elk nieuw of te renoveren gebied moet bezien of koppeling hierop mogelijk is.

Openbare ruimte & mobiliteit (8):

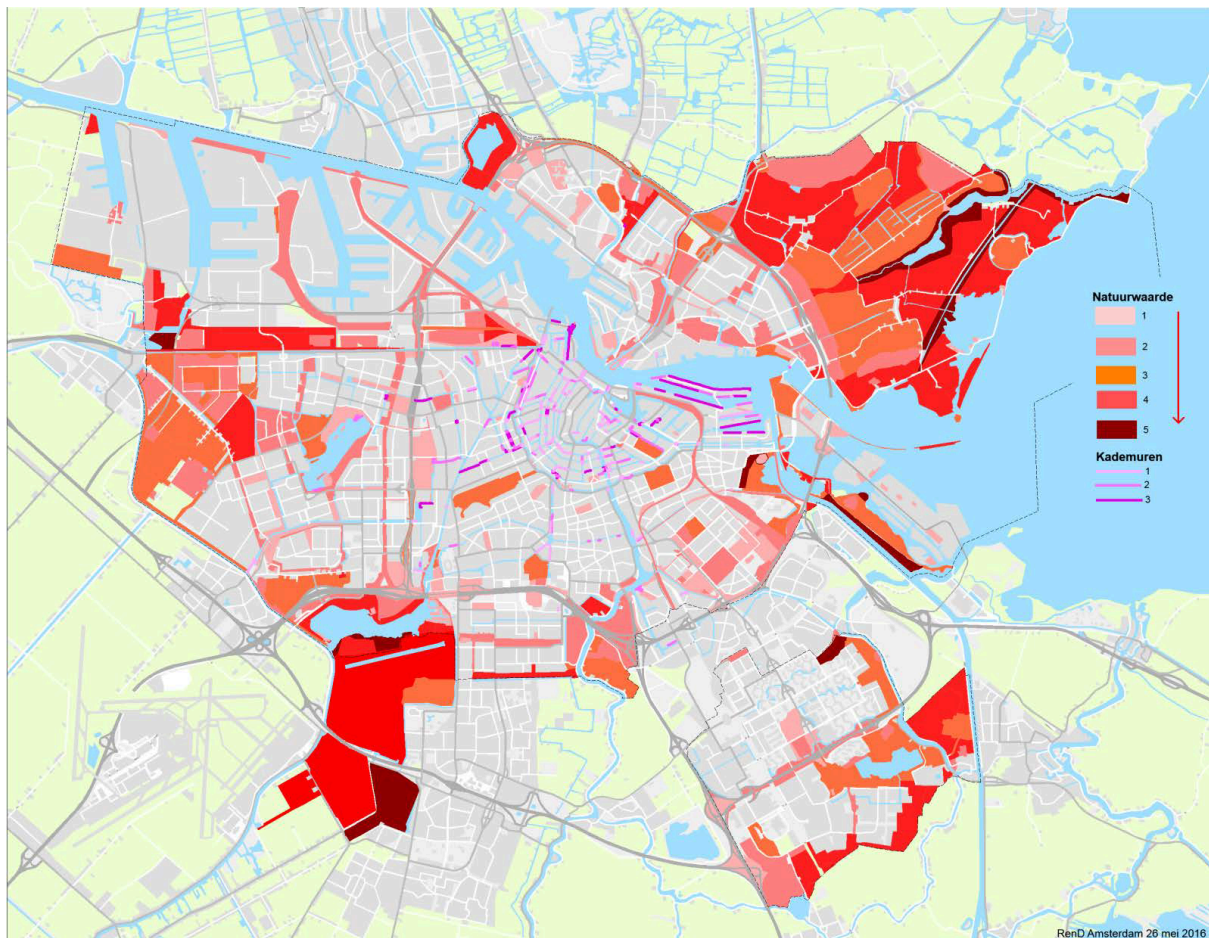
- Hoogwaardiger inrichting publieke ruimte: Prioriteit voor voetganger en fietser; autoverkeer mag, maar ruimtegebruik moet efficiënter (autoluw).
- Fijnmazig fiets- en wandelnet: Maak 'ongestoorde routes' langs groene of waterrijke randen.

Sociaal-ruimtelijke structuur (7, p. 89-118):

- Woon- en leefkwaliteit: Investerings in school-, sport- en buurtvoorzieningen moeten gelijktijdig lopen met woningbouw; openbare ruimte moet kind- en seniorvriendelijk zijn.
- Inclusie en veiligheid: Divers programma (huur/koop, zorgfuncties, werkateliers) voorkomt eenzijdige bewonerssamenstelling en bevordert sociale cohesie.

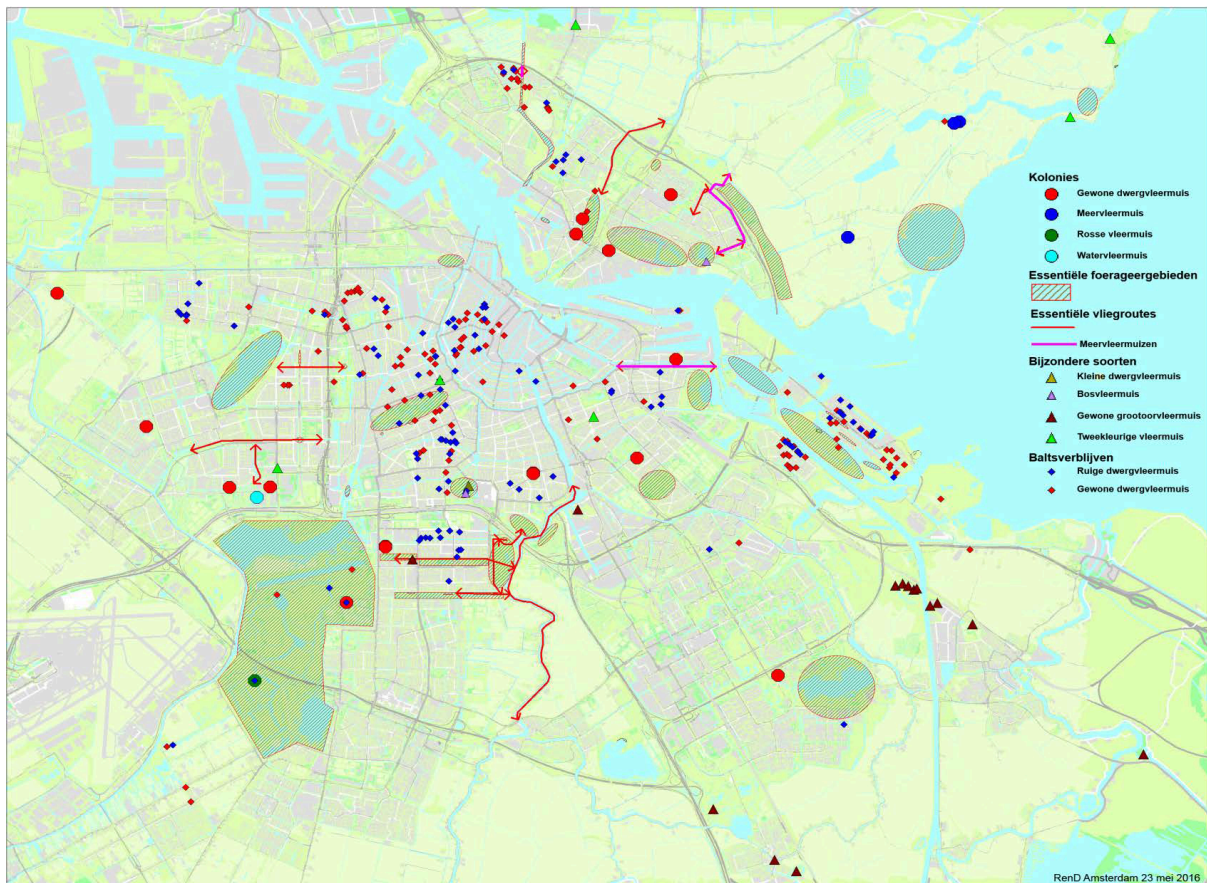
Natuurwaarden in Kaart 2016

We liggen niet aan een ecologische of anders groene structuur. Wel aan kademuren als belangrijkste groeiplaatsen van muurplanten (type 1, 2 en 3). Natuurwaardenkaart:

Amsterdam (binnen de Ring) leefgebied voor:

- Koloniebroeders (hebben graag nestplaatsen naast elkaar) - blauwe reiger, visdief, lepelaar en roek
- Huismussen en gierzwaluwen > Gierzwaluwen en huismussen broeden in gebouwen, huismussen kruipen dikwijls onder dakpannen, gierzwaluwen zitten vaak achter boeiborden.
- Rugstreeppad en ringslang > spaarzaam begroeide en weinig betreden bodems, waarin hij gemakkelijk kan graven; bouwplaatsen maar ook voorplantingswater in de vorm van poelen (uitgevoerd in beton en door regenwater gevuld)
- Vleermuizen > Van de twintig soorten vleermuizen in heel Nederland, komen tien soorten voor in Amsterdam (met als meest voorkomende de gewone dwergvleermuis). Ze nesten in spouwmuren (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) en boomholten (rosse vleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis). Kolonieplaatsen, belangrijke fourageerplaatsen en vliegroutes en waargenomen baltsverblijven in kaart:

De gewone dwergvleermuis heeft vaak wel al voldoende voedselaanbod in de gemiddelde binnentuin van een woonblok, maar op deze kaart staan alleen de hoogwaardige, drukbezochte foerageergebieden aangegeven. Op de kaart is aangegeven wat er nu bekend is, maar heel veel weten we nog niet.

- Havik > broedt in weinig betreden plekken met hoge bomen
- IJsvogel > Op vele plekken in de stad zijn met succes zogenaamde ijsvogelwanden aangelegd. Wil helder en visrijk water in zijn omgeving.
- Wilde bijen > In 2015 zijn er zo'n 70 soorten wilde bijen waargenomen. 15 soorten zijn sterk specialistisch: de grote klokjesbijen die geheel afhankelijk zijn van klokjes (campanula's), de ereprijszandbij (ereprijs is een voorkeur), de gewone slobkousbij (grote wederik) en diverse zandbijen die op wilgen vliegen. Vijf soorten zijn afhankelijk van één plantenfamilie: de fluitenkruidbij (schermbloemen), de duinzijdebij, gedoornde slakkenhuisbij, tronkenbij en wormkruidbij (allen op gele composieten).
- Dagvlinders > Er zijn 25 soorten die als 'Amsterdamse standvlinders' worden beschouwd. Oa door het aanleggen van ecologische en schrale bermen, het aanplanten van inheemse planten.
- Broedvogels oude bossen - zoals groene specht, bosuil, appelvink en boomklever behoren tot een groep soorten die afhankelijk zijn van nestholten en/of het rijke aanbod van voedsel in en op oude bomen.
- Broedvogels rietmoeras - de kleine karekiet, rietgors, rietzanger en de blauwborst zijn kenmerkend voor verschillende soorten typen rietvegetaties.

Vogelkaart > <https://maps.amsterdam.nl/vogels/>

Op WG aanwezig zijn broedplaatsen voor gierzwaluwen en spreeuwen. Let op: bij werkzaamheden worden de nestplaatsen vaak over het hoofd gezien. “Zo kan een steiger met steigerdoek voor schilderwerkzaamheden er al voor zorgen dat gierzwaluwen hun nest niet meer in of uit kunnen vliegen.” In zulke gevallen is er ontheffing van de Flora- en Faunawet nodig. Juist hierom worden de nestplaatsen zo veel mogelijk in kaart gebracht.

Faunapassages > <https://maps.amsterdam.nl/ecopassages/>

Agenda Dieren 2024-2026, Dierbaar Amsterdam

Amsterdam wil een diervriendelijke stad zijn.

1. Dierenwelzijn

2. Biodiversiteit, een leefbare stad voor mens en dier

Amsterdam staat voor de transitie naar een natuurinclusieve stad waarin gebouwen leefgebied zijn voor planten en dieren, het groen natuurlijk is ingericht en beheerd, en watergangen natuurvriendelijke oevers hebben. Ook is groen en blauw goed met elkaar verbonden waardoor dieren zich zo veilig mogelijk verplaatsen.

Klimaatakkoord [2016]

- CO₂-reductie; transitie naar duurzame energie; warmte-transitie > 70% vd elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare bronnen en 100% aardgasvrij in 2050
- Circulaire economie > volledig circulaire en duurzame waardeketens (grondstoffen/afval) in 2050; 50% in 2030
- Duurzame mobiliteit
- Klimaatadaptatie (voorbereiding op weersextremen)
- Participatie en bewustwording (draagvlak creëren voor duurzame initiatieven)

Handreiking Groen in en om de Stad (GIOS) [2024]

Uitgangspunten:

- Versterken van de leefbaarheid/ Stimuleren van gezondheid (mentaal) – beleving van groen.
- Stimuleren van gezondheid (fysiek)/bewegen/recreëren, door routes te koppelen voor fietsen en lopen
aan de groenblauwe netwerken. Interessante en prettige omgeving, die stimuleert om te bewegen.
- Klimaatadaptatie – beperken hittestress.
- Klimaatadaptatie – beperken wateroverlast en droogte.
- Basiskwaliteit natuur en biodiversiteit – natuur – het bereiken en in stand houden van een divers, kenmerkend en robuust ecologisch systeem.